

2017 Avrupa Gençlik Olimpik Kış Festivali Sırasında Meydana Gelen Spor Yaralanmaları ve Hastalıkları

ORJİNAL ARAŞTIRMA

Öz

Bu çalışmanın amacı Erzurum EYOF 2017' de 8 günlük program süresince sporcularda meydana gelen sakatlık ve hastalık oranlarını analiz etmektir.

Murat OZAN¹, Fatih KIYICI¹, Deniz BEDİR¹, Gürsel BEDİR², Orhan DELİCE³

¹Atatürk Üniversitesi, Erzurum/Türkiye

²İl Sağlık Müdürlüğü, Erzurum/Türkiye

³Kamu Hastaneleri Birliği Genel Sekreterliği, Erzurum/Türkiye

Sorumlu Yazar: Murat OZAN

Muratozan25@hotmail.com

Orcid ID: 0000-0003-3818-4637

Çalışmada veri toplama aracı olarak, Avrupa Olimpiyat Komitesinden gerekli izinler alınarak Organizasyon Komitesine bağlı olan Sağlık Hizmetleri Direktörlüğüne sporcularda “Günlük Sakatlık ve Hastalık Bilgi Formu” dağıtılarak meydana gelen vakaların bu formlara kaydedilmesi istenmiştir. 8 günlük yarışma süreci sonrasında bu verilere dijital ortama aktarılarak veriler analiz edilmiştir.

Çalışmaya toplam 34 ülkeden 392'si erkek (60.6%) 254'ü kadın (39.4%) olmak üzere, yaş aralığı 15 ile 18 arasında olan toplam 646 sporcu katılmıştır. Elde edilen verilere göre festival süresince 25 sakatlık, 25 hastalık olmak üzere toplam 50 vaka meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu vakaların 10%'u (n=5) antrenman ve müsabaka öncesi, 90%'ı (n=45) ise antrenman veya müsabaka sırasında meydana gelmiştir. Snowboard en fazla sakatlığın meydana geldiği branş olurken biathlon, kayaklı koşu, curling ve artistik paten branşlarında herhangi bir sakatlık vakasına rastlanmadı. Alp disiplini ise en fazla hastalık vakasının görüldüğü branş olmuştur. Sakatlık ve hastalık gibi vakaların en fazla yaşandığı branş Alp Disiplini iken (n=17) en az vaka yaşanan branşların Curling ve Artistik Patinaj (n=1) olduğu yapılan istatistiksel analizler sonucunda tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Elit sporcular, EYOF, hastalık, kış sporları, sakatlık.

Yayın Bilgisi

Gönderi Tarihi: 01.12.2019

Kabul Tarihi: 24.12.2019

Online Yayın Tarihi: 25.12.2019

2017 European Youth Olympic Winter Festival Sport Injuries and Illness

ORIGINAL RESEARCH

Murat OZAN¹, Fatih KIYICI¹, Deniz BEDİR¹, Gürsel BEDİR³, Orhan DELİCE⁴

¹Atatürk Üniversitesi,
Erzurum/Türkiye

²İl Sağlık Müdürlüğü,
Erzurum/Türkiye

³Kamu Hastaneleri Birliği Genel
Sekreterliği, Erzurum/Türkiye

Corresponding Author: Murat OZAN

Orcid ID: 0000-0003-3818-4637

Published Information:

Received Date: 01.12.2019

Accepted Date: 24.12.2019

Online Published Date: 25.12.2019

Abstract

The purpose of this study is to analyse injury and illness rates of athletes during the 8-day contests in 2017.

After having necessary permissions from European Olympic Committee, "Daily Report on Injuries and Illnesses" was distributed to the athletes by Directorate of Health Services which is affiliated to the Organizing Committee and is asked to register incidences occurred. After 8 days of competition process data was transferred to digital media and analysed by SPSS program.

A total of 646 athletes participated in this study, 392 of which were male (60.6%) and 254 were female (39.4%). These athletes are between 15 and 18 years old. According to the results obtained, a total of 50 cases, including 25 injuries and 25 illness, were observed during the festival. 10% of these cases occurred before training and competition, and 90% occurred during training or competition. There were no injuries in the Biathlon, Skiing, Curling and Figure Skating branches while Snowboarding branch had the most injuring incidences. The Alpine Discipline branch had the most illness cases. The Alpine Discipline branch had the most injury and illness incidences (n=17) while Curling branch has the least injury and illness incidences.

Keywords: Elite athletes, EYOF, illness, injury, , winter sports.

Giriş

Avrupa Gençlik Kış Olimpik Festivali (EYOF) 14-18 yaş arasındaki elit sporcuların katılımı ile 4 yılda bir gerçekleştirilen bir spor organizasyonudur. EYOF kış olimpiik festivali ve yaz olimpiik festivali olmak üzere iki kısımdan oluşmaktadır. EYOF elit düzeyde genç sporcuların olimpiyatlar öncesi kendilerini ispatlamaları ve kayak otoritelerinin dikkatini çekmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Tüm bu sebepler EYOF Avrupa'nın en önemli organizasyonlarından biri olmasını sağlamaktadır. EYOF'un yaz festivali bölümünde atletizm, voleybol, basketbol, bisiklet, cimnastik, hentbol, judo, yüzme ve tenis olmak üzere 9 branştan oluşmaktadır. Kış festivali de benzer şekilde 9 branştan meydana gelmektedir. Bu branşlar ise; Alp Disiplini, Biathlon, Snowboard, Kayaklı Koşu, Kayakla Atlama, Curling, Short Track, Artistik Patinaj ve Buz Hokeyidir.

Genç sporcuların hastalık ve sakatlık gibi durumlardan korunması başta Uluslararası Spor Federasyonları, Avrupa Olimpiyat Komitesi ve Ulusal Olimpiyat Komiteleri için en önemli görevlerden birisidir (Junge ve ark., 2008; Engebretsen ve ark., 2014). Gençlik Olimpik Oyunları genç sporcuların sportif müsabakalara katılmasının yanında sağlıklı yaşam, sosyalleşme, kültür alışverişi ve eğitimsel kazanımlarına katkıda bulunmaktadır (Steffen ve Engebretsen, 2011). Genç sporcularda yoğun antrenmana başlama yaşı giderek düşmektedir. Yoğun antrenmanla beraber sakatlık riski de artmaktadır (Bahr, 2014). Bu çalışmaya benzer çalışmalar önceki olimpiik oyunlarda da yapılmıştır (Finch ve ark., 1999; Maffulli ve ark., 2011; Quatman-Yates ve ark., 2012; Ford, ve ark., 2010).

EYOF Sağlık Hizmetleri Direktörlüğünün 8 noktada oluşturduğu sağlık odasında 54 doktor, 135 sağlık personeli, 2 fizyoterapist, 2 spor hekimi, 5 acil tıp uzmanı doktor, 13 halk sağlığı su analizi ve salgın hastalık kontrol görevlisi, 20 gıda kontrolörü, 12 doping kontrol görevlisi, 48 gönüllü görev yapmıştır.

Gereç ve Yöntem

Çalışma için gerekli izinler Avrupa Olimpiyat Komitesinden (EOC) ve EYOF Erzurum Koordinatörlüğünden alınmıştır. Organizasyon Komitesine bağlı olan Ulusal Olimpiyat Komitesi Direktörlüğünden festivale katılacak ülkelerin ve sporcuların bilgileri alınmıştır. Sağlık Hizmetleri Direktörlüğünce sporcularda "Günlük Sakatlık ve Hastalık Bilgi Formu" dağıtılmıştır. Bu personele bilgi formuyla ilgili genel bilgi verilerek meydana gelen vakaların bu formlara kaydedilmesi istendi.

Günlük Sakatlık ve Hastalık Bilgi Formu

Bu form Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) tarafından oluşturulmuştur. EYOF süresince meydana gelen sakatlık ve hastalık vakalarının sağlık ekiplerince kaydedildiği standartlaştırılmış bir formdur. Formda, vakanın meydana geldiği zaman ve yer gibi bilgilerin yanında sporcuların yaşı, cinsiyeti, branşı gibi kişisel bilgileri ve sakatlık ve hastalık vakalarının detayları bulunmaktadır. Sağlık ekibinde çalışan kişi meydana gelen vakanın durumuna göre ilgili yerleri doldurmaktadır (Junge ve ark. 2008).

Verilerin Analizi

Araştırmada elde edilen veriler dijital ortama aktarılarak SPSS V.22 istatistik programıyla analiz edilmiştir. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistik kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistikler genellikle, verilerin standart sapması, ortalamaları ve oranları hesaplamak için kullanılmaktadır.

Bulgular

Bu çalışmaya toplam 34 ülkeden 392'si erkek (60.6%) 254'ü kadın (39.4%) olmak üzere toplam 646 sporcu katılmıştır. Avrupa Gençlik Olimpik Kış Festivali (EYOF) kapsamında “Alp Disiplini, Biathlon, Kayaklı Koşu, Snowboard, Kayakla Atlama, Artistik Patinaj, Curling, Short Track ve Buz Hokeyi” olmak üzere 9 branş mevcuttur. Festivale katılan sporcuların yaşları 15 ile 18 arasındadır.

Tablo 1. Festivale Katılan Sporcuların Yaş Dağılım Oranları

	Kategori	Frekans (n)	Yüzde(%)
Cinsiyet	Erkek	392	60.6
	Kadın	254	39.4
	Toplam	646	100
Yaş	15	99	15.3
	16	243	37.6
	17	244	37.7
	18	60	9.2
	Toplam	646	100
Branş	Alp Disiplini	119	18.4
	Biathlon	98	15.1
	Kayaklı Koşu	104	16.1
	Snowboard	48	7.4
	Kayakla Atlama	43	6.6
	Artistik Patinaj	35	5.4
	Curling	47	7.2
	Short Track	55	8.51
	Buz Hokeyi	100	15.4
Toplam	646	100	

Tablo 1'deki veriler göre; Festivale katılan sporcuların 60.6% si (n=392) erkek, 39.4%'si (n=254) kadın olduğu görülmektedir. EYOF' a katılım yaş aralığı 14-18 olmasına rağmen Erzurum 2017 EYOF' a 14 yaşında sporcunun katılmadığı gözlenmiştir. Alp Disiplini sporcu sayısının en fazla (n=119) olduğu branş olurken Artistik Patinaj ise sporcu sayısının en az (n=35) olduğu branş olmuştur.

Tablo 2. Festivale Katılan Sporcuların Cinsiyet Bazında Sakatlık ve Hastalık Oranları

	Cinsiyet	Frekans (n)	Yüzde(%)
Sakatlık	Erkek	8	32
	Kadın	17	68
	Toplam	25	100
Hastalık	Erkek	17	68
	Kadın	8	32
	Toplam	25	100

Elde edilen bulgulara göre EYOF süresince kadınların erkeklere oranla daha fazla sakatlık vakası %68 yaşadığı görülmektedir. Buna rağmen kadınlarda görülen hastalık vakası %32 ise erkeklere oranla daha azdır.

Tablo 3. Festivale Katılan Sporcuların Branş Bazında Sakatlık ve Hastalık Oranları

	Branş	Frekans (n)	Yüzde(%)
Sakatlık	Alp Disiplini	9	36
	Biathlon	-	-
	Kayaklı Koşu	-	-
	Snowboard	11	44
	Kayakla Atlama	-	-
	Artistik Patinaj	-	-
	Curling	-	-
	Short Track	3	12
	Buz Hokeyi	2	8
	Toplam	25	100
Hastalık	Alp Disiplini	8	32
	Biathlon	3	12
	Kayaklı Koşu	3	12
	Snowboard	4	16
	Kayakla Atlama	2	8
	Artistik Patinaj	1	4
	Curling	1	4
	Short Track	2	8
	Buz Hokeyi	1	4
	Toplam	25	100

Elde edilen verilere göre festival süresince 25 sakatlık, 25 ise hastalık olmak üzere toplam 50 vaka meydana geldiği görülmüştür. Branş bazında en fazla sakatlığın yaşandığı snowboard olurken biathlon, kayaklı koşu, curling ve artistik paten branşlarında herhangi bir sakatlık vakasına rastlanmamıştır. Alp disiplini ise en fazla hastalık vakasının görüldüğü branş olmuştur. Sakatlık ve hastalık gibi vakalarının toplamda en fazla yaşandığı branş Alp Disiplini iken (n=17) en az vaka yaşanan branşlar Curling ve Artistik Patinaj (n=1) olduğu yapılan istatistik çalışmaları sonucu bulunmuştur.

Tablo 4. Hastalık ve Sakatlık Vakalarının Meydana Geliş Zamanına Göre Dağılımları

	Dönem	Frekans (n)	Yüzde(%)
Sakatlık	Antrenman ve Müsabaka Öncesi	5	20
	Antrenman ve Müsabaka Sonrası	20	80
	Toplam	25	100
Hastalık	Antrenman ve Müsabaka Öncesi	-	-
	Antrenman ve Müsabaka Sonrası	25	100
	Toplam	25	100

EYOF süresince meydana gelen sakatlık vakalarının 20%'si (n=5) antrenman ve müsabaka öncesi, 80%'ı (n=20) ise antrenman veya müsabaka sırasında meydana gelmiştir. Hastalık vakalarının tamamı ise (n=25) antrenman ve müsabaka sırasında meydana gelmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Erzurum EYOF 2017'de sporcuların 3,8%'sı sakatlık vakasıyla karşılaşmıştır. Bu oran Lillehammer 2016 Gençlik Olimpik Kış Oyunlarında (YOG) 9.0%, Innsbruck 2012 YOG'ta ise 11.0%'dir. Buna ek olarak organizasyondaki hastalık oranı 3,8% iken, bu oran Lillehammer 2016 YOG' ta 7.0%, Innsbruck 2012 YOG'ta ise 9.0%'dur (Ruedl ve ark., 2012; Steffen ve ark., 2017).

Sakatlık oranlarında kadın sporcuların erkek sporculara oranla daha fazla sakatlık yaşadığı saptanmıştır. Soligard ve ark. (2015) Sochi Olimpik Kış Oyunlarında yapmış olduğu çalışmada cinsiyetler arasında sakatlık ve hastalık oranlarında farklılık olduğunu bulmuştur. Benzer şekilde Ruedl ve ark. (2016) Vorarlberg 2015 Avrupa Gençlik Olimpik Kış Festivalinde yapmış oldukları çalışmada cinsiyetlere göre sakatlık ve hastalık oranlarının farklılık gösterdiğini bulmuştur. Yapılan çalışmalar elde edilen bulguları destekler niteliktedir.

Genç sporcularla ilgili bu tür sakatlık ve hastalık vakaları hakkında yapılan çalışmalar yetişkin sporculara yapılan çalışmalara oranla daha azdır (Steffen ve Engebretsen, 2010). Literatürdeki bu eksiklik genç sporcuların yarışma öncesinde ve sonrasında karşılaşılabileceği sakatlık ve hastalık gibi vakaların üzerine daha fazla odaklanma ve daha fazla çalışma yapma ihtiyacını ortaya koymuştur. Bu tür çalışmalar müsabakalar süresince meydana gelen hastalık

ve sakatlık olaylarının kayıtlarının tutulduğu durum tespitinin yanında ileride bu tarz olayların yaşanmamasıyla ilgili alınabilecek tedbirlere de ilham kaynağı olmaktadır.

Erzurum EYOF 2017 süresi boyunca meydana gelen hastalık ve sakatlık oranları daha önce buna benzer organizasyonlarda meydana gelen vakalara göre daha düşük seviyede olduğu görülmüştür. Alınan fiziki ve sağlık önlemlerinin bu oranın düşmesine katkı sağladığı söylenebilir. Buna ek olarak saha şartlarının en iyi düzeyde olması ve pistlerin seçiminde yaş kategorilerini göz önünde bulundurulması sakatlanma vakalarının en aza indirgenmesinde önemli bir rol oynadığı düşünülmektedir.

Bu tür organizasyonlarda yapılacak benzer çalışmalar yaşanabilecek hastalık ve sakatlanma oranlarının gerekli önlemler alınarak düşürülmesine katkı sağlayacaktır.

Kaynakça

- Bahr R. (2014). Demise of the fittest: are we destroying our biggest talents? *Br J Sports Med*, 48:1265-7.
- Engelbrechtsen, L., Bahr, R., Cook, J. L., Derman, W., Emery, C. A., Finch, C. F., ... & Steffen, K. (2014). The IOC Centres of Excellence bring prevention to sports medicine. *Br J Sports Med*, 48(17), 1270-1275.
- Finch, C. F., Valuri, G., & Ozanne-Smith, J. (1999). Injury surveillance during medical coverage of sporting events-development and testing of a standardised data collection form. *Journal of Science and Medicine in Sport*, 2(1), 42-56.
- Ford, K. R., Myer, G. D., & Hewett, T. E. (2010). Longitudinal effects of maturation on lower extremity joint stiffness in adolescent athletes. *The American journal of sports medicine*, 38(9), 1829-1837.
- Junge, A., Engelbrechtsen, L., Alonso, J. M., Renström, P., Mountjoy, M., Aubry, M., & Dvorak, J. (2008). Injury surveillance in multi-sport events: the International Olympic Committee approach. *British journal of sports medicine*, 42(6), 413-421.
- Maffulli, N., Longo, U. G., Spiezia, F., & Denaro, V. (2011). Aetiology and prevention of injuries in elite young athletes. In *The Elite Young Athlete* (Vol. 56, pp. 187-200). Karger Publishers.
- Ruedl, G., Schobersberger, W., Pocecco, E., Blank, C., Engelbrechtsen, L., Soligard, T., ... & Burtscher, M. (2012). Sport injuries and illnesses during the first Winter Youth Olympic Games 2012 in Innsbruck, Austria. *Br J Sports Med*, 46(15), 1030-1037.
- Ruedl, G., Schnitzer, M., Kirschner, W., Spiegel, R., Platzgummer, H., Kopp, M., ... & Pocecco, E. (2016). Sports injuries and illnesses during the 2015 Winter European Youth Olympic Festival. *Br J Sports Med*, 50(10), 631-636.
- Steffen, K., & Engelbrechtsen, L. (2011). The Youth Olympic Games and a new awakening for sports and exercise medicine.
- Steffen, K., Moseid, C. H., Engelbrechtsen, L., Sjøberg, P. K., Amundsen, O., Holm, K., ... & Soligard, T. (2017). Sports injuries and illnesses in the Lillehammer 2016 Youth Olympic Winter Games. *Br J Sports Med*, 51(1), 29-35.
- Steffen, K., & Engelbrechtsen, L. (2010). More data needed on injury risk among young elite athletes. *British journal of sports medicine*, 44(7), 485-489.

Soligard, T., Steffen, K., Palmer-Green, D., Aubry, M., Grant, M. E., Meeuwisse, W., ... & Engebretsen, L. (2015). Sports injuries and illnesses in the Sochi 2014 Olympic Winter Games. *Br J Sports Med*, 49(7), 441-447.

Quatman-Yates, C. C., Quatman, C. E., Meszaros, A. J., Paterno, M. V., & Hewett, T. E. (2012). A systematic review of sensorimotor function during adolescence: a developmental stage of increased motor awkwardness?. *Br J Sports Med*, 46(9), 649-655.